

לתי יש שתן

בראש?

חב. כי לפני כמה שבועות העניק בורגיבה ראיון ארוך לעיתונאית איטלקיה ישראלית, ובה דיבר על הצורך בשגשום ובהכרת הערכים בקיום מדינת-ישראל.

העיתונאית היתה טוליה זבי, הידועה בארץ בשם "עדה לוציאנו", כתבת מע"ריב, טוליה, הנשואה לאדריכל איטלקי רס"ד, היא אשת החברה האיטלקית וכתבת של עיתונים איטלקיים חשובים. כאשר העיניק לה בורגיבה את הראיון, הופיעה אצ"ל לורשמית כעיתונאית איטלקיה — אולם הוא ידע, כמובן, שהיא כתבת העיתון הני

פשוט מאוד: אכן רצה להכניס כבר להודעתו הראשונה את הננימה השלישית. הוא לא יכול היה להגיב בשוליה על עצם רעיון הפנישה. על כן המציא את עניין התיווך כדי לשלול אותו. בכך ניתנה לכל התגובה אופי שלילי, וכך רצה אכן.

אין להסביר את הדבר במומנט האפ"תעה, כאילו אכן לא היה מוכן וסחם הפליט כמה מלים. הצהרת בורגיבה לא יכלה לכוא כהפתעה למי שמצוי בענייני המר"י

יתר על כן: היית נזהר מכל דבר שיש בו כדי להקשות על בורגיבה. היית משאיר לו את הברירה אם להיפגש עם ראש הממשלה, שריהחוק, או אישיות בכירה פחות רשמית (למשל: יצחק רבין, שאין לו כרגע תפקיד רשמי, או דויד בן-גוריון, שאינו עוד אישיות ממשלתית, אך יש לו מעמד לאומי בכיר).

ובעיקר: היית רואג שתשובתך תהיה כפיגנון חיובי, ללא שח"צנות, תוך הענקת מירב הכבוד לנשיא התנועה, כדי לדחות אותו בעדינות קדימה, בדרך שהוא עצימו עדה עליה.

כן, אבל לא

אבל אתה אינך שריהחוק. שריהחוק הוא מר אבא אבן, וראש-ממשלתו היא גולדה מאיר.

איך הגיבו שניים אלה באותו מצב? כאשר התפרסמה הידיעה לראשונה, גאשה מר אבן בארץ. הוא היה באחד מיטוליו התכופים בחו"ל.

מר אבן חזר באותו יום בערב. תגובתו פורסמה בעיתוני-הבוקר של יום ה', 24.5.73, יחד עם הידיעה על הצעת בורגיבה עצמה. הכותרת בדבר היא: "בורגיבה מציע להיפגש עם נציגי ישראל" — אבן: תמיד הצ"הרנו נכונותנו לדון עם מנהיג ערבי על שלום — אבל בורגיבה אינו יכול להיות שב מתווך."

בגוף הידיעה נאמר שאכן הכריז עם שובו כי "לא קרא את הראיון הזה (של בורגיבה בעיתון האיטלקי), אך יחד עם זאת ציין כי עמדתה של ישראל ידועה ותמיד הצהרנו על נכונותנו ליפגש עם כל מדינאי ערבי או לא-ערבי ולשוחח על שלום. יחד עם זאת טבור אבן, כי הנ"שיא בורגיבה אינו יכול להיות מזוהה עם מתווך עומד באמצע, ואני בטוח שאיינו מכריז על עצמו שאין לו מידה של הזדהות עם העניין הערבי."

זהו מוצר אוסייני של אבא אבן — מלאכת-מחשבת של חבלה מתחכמת. כי בסגנונו המצוחצח, אומר אבן ל"מעשה שבורגיבה אינו רציני, ושהדבר כ"ל אינו ראוי לתשומת-לב יתרה. **קודם כל — הוא לא קרא. איך זה היה חשוב, בוודאי היה קורא את הדברים לפני מסירת תגובה. המגנון העצום של מישרדיהחוק בוודאי היה מסוגל להמציא למך אכן מיסמך חשוב כזה אף בחו"ל, או במטוס בעת הטיפוח.**

זה פשוט נגמרי: מנהיג ערבי המוכן לדבר עם ישראל הוא משוגע.

● אין כל טעם לדבר עם משוגע. ● ממילא אין טעם לדבר עם מנהיג ערבי המוכן לדבר עם ישראל. ● ולעומת זאת:

● מנהיג ערבי נורמלי אינו מוכן לדבר עם ישראל.

● משום כך כדאי לדבר עם מנהיג ערבי שאינו מוכן לדבר עם ישראל.

● אך אם אותו מנהיג ערבי משנה את דעתו ומוכן לדבר עם ישראל, סימן הוא שהשתגע.

● ועם משוגע אין, כאמור, טעם לדבר. מעגל מושלם. פארארוכס קלאסי. מיל-כוד 1 של ממשלת גולדה מאיר.

הוא בא לידי גילוי מושלם בקטע שה"ר פיע בראש העמוד הראשון של ידיעות אחרונות מיום 31.5.73 — שבוע ימים אחרי שנתפרסם הראיון ההיסטורי של בורגיבה בעיתון האיטלקי. הידיעה, מפי כתב הע"י תון אדווין איתן — אחד ממקורבי המימסד הישראלי, אומרת:

חוגים מדיניים בפאריז אינם מייחכים, עם זאת, חשיבות רבה להצהרתו של בורגיבה. הם אומרים, כי בורגיבה הקשיש סובל ב"אחרונה ממחלה הגורמת ל"הצטברות שתן בדמו, דבר המשפיע לרעה לא רק על מצבו הגופני — אלא גם על מצבו הנפשי.
לא ראשונה!"

וכך נפתרה התעלומה, בעזרת החוגים האלמוניים בשגרירות הישראלית בפאריס. בורגיבה מוכן לדבר עם נציגי ישראל מפיני שהשתן נכנס לדמו, והגיע לראשו. הוא משוגע.

כן, מייד!

מה היית אתה עושה אילו היית שריהחוק. וקראת בעיתון אירופי מכובד ביותר, מפי כתב אחראי וידוע, שהנשיא אל-חביב בורגיבה, הציע להיפגש עם נציגי ישראלי בכל מקום שהוא, כדי

מאת אורי אבנרי

להחליף דברים על השלום, ולהביא בקלות לידי הסכם? אתה שריהחוק, אתה מייצג ממשלה הרוצה בכנות שלום של פשרה. אתה הצהרת השכם והערב שאתה מוכן להיפגש עם כל מנהיג ערבי, בלא תנאים מוקדמים, כדי לדבר על השלום. אל-חביב בורגיבה לא נולד אתמול.

הוא השליט העליון של אחת המדינות ה"ערביות החשובות. ידיעותיו ידועות מזה זמן רב. אם כן, מה היית עושה נוכח ידיעה זו?

התשובה הסבירה היא: **היית מודרז ומפרסם עוד בו כי יום, ללא כירורים נוספים, תשובה חיובית.**

אין לך מה לחשוב. אין לך מה להסס. עמדתך היא שאתה מוכן להיפגש תמיד. מנהיג ערבי מציע. לא חשוב כלל מה הם מניעיו, מהו רקע הצעתו. **תשובתך היא: כן גנוי ופומבי, דאלתר, וללא "אבל".**

שנית — מובן ש"אנחנו מוכנים להיפגש עם כל מנהיג". יש הבדל של יום ולילה בין "אני מוכן להיפגש מחר עם בורגיבה" ובין "אנחנו מוכנים להיפגש תמיד עם כל מדינאי ערבי או לא ערבי".

התשובה הראשונה היא לעניין מסויים. התשובה השנייה היא הכי רזה סתמית. התשובה הראשונה מבטאת יחס של כבוד. השנייה יחס של זילזול וביטול.

שלישית — "בורגיבה אינו יכול להיות מתווך". זוהי תחבולה אוסיינית של אבא אבן, שיטה אותה פיתח עד כדי תיחוסם קיצוני.

